

Biblioteca Patronatului
Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova

SISTEMUL DE IMPOZITARE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Impozitele și taxele sunt niște plăți obligatorii cu titlu gratuit, care nu țin de efectuarea unor acțiuni determinate și concrete de către organul împuternicit sau de către persoana cu funcții de răspundere a acestuia pentru sau în raport cu contribuabilul care a achitat această plată. În Republica Moldova se percep impozite și taxe generale de stat și locale. Acestea li se alătură contribuțiile de asigurări sociale și medicale obligatorii.

I. IMPUNERI FISCALE

1. În sistemul fiscal sunt incluse următoarele **impozite și taxe de stat**:
Impozitul pe venit este reglementat de *Titlul II al Codului Fiscal*.

Subiecții impozitării sunt persoane juridice și fizice care obțin venit în perioada anului fiscal din orice sursă din Republica Moldova, precum și persoane juridice, care obțin venit din orice sursă din afara Republicii Moldova. Investițiile și veniturile financiare câștigate în afara Republicii Moldova de către rezidenți sunt, la fel, impozabile.

Ratele impozitului pe venit pentru 2012:

- *Pentru persoanele fizice și întreprinzători individuali:*
 - 7% din venitul anual impozabil ce nu depășește 25200 MDL
 - 18% din venitul anual impozabil ce depășește 25200 MDL
- *Pentru persoane juridice:*
 - 12% din venitul impozabil
- *Pentru gospodăriile țărănești (de fermier):*
 - 7 % din venitul impozabil

Taxa pe valoare adăugată (TVA) este reglementată de *Titlul III al Codului Fiscal*.

TVA este un impozit general de stat care reprezintă o formă de colectare la buget a unei părți a valorii mărfurilor livrate, serviciilor prestate supuse impozitării pe teritoriul Republicii Moldova, precum și a unei părți din valoarea mărfurilor, serviciilor impozabile importate în Republica Moldova.

- *Cota TVA standard* este de **20%** din valoarea livrării impozabile de mărfuri/ servicii efectuate pe piața internă a Moldovei, precum și din valoarea impozabilă a mărfurilor/serviciilor importate.(art.96 Cod Fiscal)
- Anumite mărfuri sunt supuse unor *cote TVA reduce*, și anume de **8%** și de **6%** (*art. 103 Cod Fiscal*)

Cota TVA redusă de 8% se aplică livrărilor de pâine și produselor de panificație, laptelui și produselor lactate în Moldova, cu excepția produselor alimentare pentru copii, care sunt scutite de TVA, de asemenea la livrările/importul de produse farmaceutice și zahărului produs din sfeclă de zahăr. Începând cu anul 2010 această cotă se aplică, de asemenea, produselor agricole primare;

Cota TVA redusă de 6% se aplică livrărilor/importului de gaze naturale și gaze lichefiate.

Cota zero este stabilită la mărfurile livrate în conformitate cu *art. 104 al Codului Fiscal*.

Accizele sunt reglementate de Titlul IV al Codului Fiscal.

Subiecții impozitării sunt persoanele juridice și fizice care produc, prelucrează și importă mărfuri supuse accizelor.

Cotele accizelor se stabilesc în baza art. 122 al Codului Fiscal :

- în sumă absolută la unitatea de măsură a mărfii;
- ad valorem în procente de la valoarea mărfurilor, fără a ține cont de accize și TVA, sau de la valoarea în vamă a mărfurilor importate, luând în considerare impozitele și taxele ce urmează a fi achitate la momentul importului, fără a ține cont de accize și TVA.

Informații detaliate găsiți la link-ul <http://www.fisc.md/ro/lege/fiscrm/5/>

Impozitul pe privatizare este stabilit anual prin Legea Bugetului de Stat. Actualmente impozitul pe privatizare este stabilit la nivel de **1%** din

valoarea averii de stat procurate. Subiecții impozitării de privatizare sunt persoanele juridice și persoanele fizice din Republica Moldova, precum și persoanele juridice și fizice străine care obțin, în procesul de privatizare, avere publică în proprietate privată. Acest impozit va dispărea treptat odată cu încheierea procesului de privatizare.

Taxa vamală este o plata obligatorie percepută de autoritatea vamală la introducerea sau scoaterea marfurilor de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova

Platitori ai taxelor vamale sunt persoanele fizice și juridice care importă bunuri materiale.

Tarifele vamale se stabilesc anual în *Anexa nr 1 la Legea nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal*. În tariful vamal se aplică următoarele tipuri de taxe vamale:

- *ad valorem* - calculată în procente față de valoarea în vamă a mărfii. Cota ad valorem maximală a taxelor vamale pe mărfurile importate este de **35%** din valoarea vamală a mărfurilor.
- *specifică* - calculată în baza tarifului stabilit la o unitate de marfa
- *combinată* - va aplica trei tipuri de tarife

Tariful vamal de import al Republicii Moldova se bazează pe *Nomenclatorul mărfurilor al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1525 din 29.12.2007* care este ajustat la Sistemul armonizat de codificare și descriere a mărfurilor (HS 2007), aprobat de Organizația Mondială a Vămirilor.

Taxa rutieră este reglementată de *Titlul IX al Codului Fiscal*. Ratele sunt stabilite în Codul Fiscal în conformitate cu categoria, capacitatea vehiculului și tipul de lucrări și servicii asigurate în zona de protecție a drumului. Aceste taxe pot fi plăți forfetare sau taxe anuale.

Subiecții impunerii achită taxele rutiere la conturile trezoriale ale bugetului de stat.

Informații detaliate găsiți pe pagina IFS (www.fisc.md)

2. Impozitele și taxele locale sunt reglementate de *Titlul VII al Codului Fiscal*.

Taxele locale sunt puse în aplicare de către administrația publică locală, în

conformitate cu bugetul lor anual, bazându-se pe ratele maximale impuse de Codul Fiscal și sunt clasificate după cum urmează:
taxa pentru amenajarea teritoriului;

- taxa de organizare a licitațiilor și loteriilor în unitatea teritorial-administrativă;
- taxa de plasare a publicității (în redacția Legii nr.108-XVI din 16 mai 2008);
- taxa pentru dreptul de a folosi simbolică locală;
- taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii de deservire socială;
- taxa de piață;
- taxa pentru cazare;
- taxa balneară;
- taxa pentru prestarea serviciilor auto de călători pe rutele municipale, orașenești și sătești (ale comunelor) (Legea nr. 177-XVI din 20 iulie 2007, în vigoare de la 1 ianuarie 2008);
- taxa pentru parcare a automobilelor;
- taxa de la posesorii de câini;
- taxa pentru amenajarea localităților din zona de frontieră care au birouri (posturi) vamale de trecere a frontierei vamale.

De asemenea, impozite locale sunt considerate impozitele pe bunuri imobiliare și taxele pentru resursele naturale.

Impozitul pe bunurile imobiliare este reglementat de *Titlul VI al Codului Fiscal*. Impozitul pe bunurile imobiliare constituie o plată obligatorie la buget de la valoarea bunurilor imobiliare.

Taxele pentru resursele naturale sunt reglementate de *Titlul VIII al Codului Fiscal*. Informații detaliate pot fi găsite la <http://www.fisc.md/ro/lege/fiscrm/10/>

- Taxa pentru apă
- Taxa pentru efectuarea prospecțiunilor geologice
- Taxa pentru efectuarea explorărilor geologice
- Taxa pentru extragerea mineralelor utile

- Taxa pentru folosirea spațiilor subterane în scopul construcției obiectivelor subterane, altele decât cele destinate extracției mineralelor utile
- Taxa pentru exploatarea construcțiilor subterane în scopul desfășurării activității de întreținător, altele decât cele destinate extracției mineralelor utile
- Taxa pentru lemnul eliberat pe picior.

II. IMPUNERI SOCIALE

Contribuțiile de asigurări sociale de stat sunt reglementate prin *Legea Bugetului Asigurărilor Sociale de Stat*, care este aprobat anual.

Contribuțiile la sistemul de asigurări sociale le asigură salariaților dreptul la pensie pentru limită de vârstă în momentul pensionării, concediu medical plătit și concediu de maternitate, indemnizație pentru îngrijirea copilului, indemnizații în caz de accidentare la locul de muncă, ajutor de șomaj, precum și alte plăți sociale.

Contribuțiile sunt plătite din fondul de remunerare al muncii și alte fonduri de către angajator în cuantum de 29%, după cum urmează:

- contribuția datorată de angajator - **23%**
- contribuția individuală datorată de angajat - **6%**
- categorii speciale - **4704 lei** anual pentru asigurarea individuală.

III. IMPUNERI MEDICALE

Primele de asigurări obligatorii de asistență medicală se stabilesc anual prin *Legea Fondurilor Asigurării Obligatorii de Asistență Medicală* și se calculează în formă procentuală în raport cu salariul și cu alte recompense.

Sistemul de asigurări obligatorii de asistență medicală oferă cetățenilor moldoveni șanse egale la serviciile de îngrijire a sănătății.

Contribuțiile obligatorii de asigurări de sănătate sunt datorate de către:

- angajator - **3,5%**
- angajat - **3,5%**
- categorii speciale - **3066 lei** anual pentru asigurări individuale.

INSTITUȚIILE ÎN DOMENIUL LEGISLAȚIEI ȘI POLITICII FISCALE A REPUBLICII MOLDOVA

Organele de stat din domeniul legislației și politicii fiscale sunt împuternicite și responsabile de asigurarea colectării depline și la termen a impozitelor și taxelor, a penalităților și amenzilor în bugetele de toate nivelurile, precum și de efectuarea acțiunilor de urmărire penală în caz de existență a unor circumstanțe ce atestă comiterea infracțiunilor fiscale.

- **Ministerul Finanțelor** - are atribuții vizând politica fiscală și responsabilitatea pentru elaborarea proiectelor de acte bazate pe legislația fiscală; <http://www.mf.gov.md/ro/>
- **Serviciul Fiscal de Stat** - include **Inspectoratul Fiscal Principal de Stat** de pe lângă Ministerul Finanțelor și **inspectoratele fiscale teritoriale**; Sarcina de bază a organului fiscal constă în exercitarea controlului asupra respectării legislației fiscale, asupra calculării corecte, vărsării depline și la timp la buget a sumelor obligațiilor fiscale; <http://www.fisc.md>
- **Organele vamale**, care includ **Serviciul Vamal**; **birourile și posturile vamale** din subordinea acestuia. Serviciul Vamal este subordonat Ministerului Finanțelor și asigură securitatea economică a statului, promovează politica vamală și conduce nemijlocit activitatea vamală în Republica Moldova. <http://www.customs.gov.md>
- **Ministerul Afacerilor Interne și Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și a Corupției** prin subdiviziunile sale respective întreprinde acțiuni în cazuri legate de acuzații cu caracter penal; <http://www.mai.md/>; <http://www.cccec.md/>
- **Servicii pentru colectarea impozitelor și plăților locale** și exercitarea anumitor funcții pentru administrarea impozitelor și plăților locale ca parte a administrațiilor orașenești, cu excepția celor din Chișinău și Bălți.
- **Casa Națională de Asigurări Sociale (CNAS)** și **Compania Națională de Asigurări în Medicină (CNAM)** au atribuții privind administrarea și gestionarea sistemului public de asigurări sociale și asigurare obligatorie de asistență medicală. <http://www.cnas.md>
<http://www.cnam.md>

Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova (CNPM)

**Moldova, Chișinău, str. M. Cebotari 16
incinta Î.S. "Palatul Republicii", Bloc 2B, et.III
(intrarea din str. N. Iorga, 21)**

tel.: +373 22 22-23-01

tel/fax: +373 22 22-42-44

Leonid Cerescu - Președinte CNPM

e-mail: cnpm@mdl.net

cnpm@cnpm.md

<http://www.cnpm.md>

Această broșură a fost elaborată de Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova, în cadrul proiectului „Dialogul social local pentru o mai bună guvernare a pieței muncii în Republica Moldova” cu susținerea Biroului Organizației Internaționale a Muncii pentru Activități cu Organizațiile Patronale (ILO-ACT/EMP) și finanțat de Guvernul Norvegiei.